

Socioekonomická sféra

zabývá se: **tím, co vytvořil člověk**

zkoumá:

1. obyvatelstvo
2. sídla
3. hospodářství

Obyvatelstvo

Počet obyvatel

státy s nejvíce obyvateli:

Čína

Indie

USA

Indonésie

Brazílie

Hustota zalidnění

hustota zalidnění = **počet obyvatel na km²**

nejhustěji osídlený velký stát: **Bangladéš**

Rasy

rasy = **velká skupina lidí se stejnými vnějšími znaky (barva kůže, vlasů, očí, tvar nosu, rtů...)**

bílá = **europoidní, Amerika, Evropa, Rusko, Z Asie, S Afriky**

černá = **negroidní, Afrika jižně od Sahary**

žlutá = **mongoloidní, V a JV Asie, Indiáni, Inuité**

australští černoši = **anorigines, Austrálie**

Náboženství

Křesťanství – **Bible, kostel, Bůh, Ježíš**

katolíci – **papež, Z Evropa, Latinská Amerika**

protestanti – **S Amerika, S Evropa**

pravoslaví – **Rusko**

Islám – **Korán, mešita, Alláh, Mohamed, Arabové**

dělím se: **sunnité a šíité**

Judaismus – **Tanach, synagoga, Jahve, Židé**

Buddhismus – **Buddha, JV a V Asie**

Hinduismus – **Indie, Ganga, kráva, reinkarnace**

Národ

národ = **společenství lidí se stejným**

1. **územím**
2. **jazykem**
3. **území**
4. **kultura**
5. **sounáležitost**

Jazyk

jazyk = **základní dorozumívací prostředek**

jazykové skupiny v Evropě

germánská: **angličtina, němčina, norština, vlámsština**

románské: **francouzština, španělština, portugalština, italština**

slovanské: **čeština, slovenština, polština, ruština, ukrajinština**

ugrofinské: **finština, maďarština**

Způsoby vlády

republika: USA, Rusko, ČR

monarchie: Velká Británie, Japonsko, Švédsko

komunistické: Kuba, KLR, Čína, Vietnam

totalita = lidé jsou omezeni na svých právech (např. komunismus)

Sídla

rozeznáváme: venkovská a městská

venkovská: malá, lidé pracují v zemědělství

městská: velká, lidé pracují ve službách a průmyslu

Velká města světa – doplň tabulku

města	stát	města	stát	města	stát
Tokio	Japonsko	Beijing	Čína	Rio de Janeiro	Brazílie
Mexiko City	Mexiko	Káhira	Egypt	Řím	Itálie
Moskva	Rusko	Paříž	Francie	Montreal	Kanada
New York	USA	Sydney	Austrálie	Buenos Aires	Argentina

Hospodářství (ekonomika)

sektory:

primér = zemědělství

sekundér = průmysl

terciér = služby

Zemědělství

funkce: zajišťuje plodiny pro obživu

závisí na: přírodních podmínkách (voda, půda, podnebí, nadmořská výška) a ekonomických podmínkách

Tabulka plodin

druhy rostlin	význam	plodiny
obilniny	hlavní zdroj obživy	pšenice, ječmen, žito, rýže, kukuřice
olejniny	rostlinný olej, biopaliva	palma olejná, řepka olejka, slunečnice
okopaniny	obživa, hlízy	brambory, batáty, maniok, řepka cukrovka
pochutiny	slouží jako doplněk stravy	čaj, káva, kakao, koření
technické plodiny	využití v průmyslu	bavlník, tabák

chov zvířat: prasata, drůbež, skot, velbloud, slon, lama

rybolov: šelfová moře

těžba dřeva: mahagon, eben

Zdroje surovin

zdroje: obnovitelné a neobnovitelné

Obnovitelné

voda, vítr, sluneční záření, půda, rostliny, vzduch, biomasa

Neobnovitelné

nedají se obnovit

nerostné suroviny

Paliva: **ropa, zemní plyn, uhlí, rašelina**

Kovy: **železná ruda, měď, cín, zlato, stříbro**

Nekovy: **diamanty, sůl**

Průmysl

funkce: **vyrábí výrobky**

A) těžký

a) těžební – **těží suroviny**

b) zpracovatelský – **strojírenský, energetický, hutní**

B) lehký

a) spotřební – **chemický, obuvnický, textilní**

Služby

funkce: **poskytuje služby jiné skupině obyvatel**

příklady: **školství, zdravotnictví, doprava, internet**

Doprava

dělí se: podle toho po čem se pohybuje

pozemní – **silniční, železniční**

vodní – **námořní, říční**

vzdušná – **letecká**

speciální – **potrubní, internet**

Otázka a úkoly:

Napiš tři nejlidnatější státy světa: **Čína, Indie, USA**

Co je to hustota obyvatelstva? **Počet obyvatel na 1 km²**

Jaké máme tři nejpočetnější rasy? **Bílou, žlutou a černou**

Jaká je základní kniha křesťanství? **Bible**

Jaká je základní kniha islámu? **Korán**

Kam patří tyto jazyky:

angličtina **germánský**

francouzština **románský**

finština **ugrofinský**

španělština **románský**

polština **slovanský**

němčina **germánský**

Jaké jsou dva nejrozšířenější způsoby vlády? **Republika a monarchie**

Na jaké tři sektory se dělí hospodářství? **Zemědělství, průmysl a služby**

Na jakých přírodních podmínkách závisí zemědělství? **Voda, půda, nadmořská výška, podnebí**

Které plodiny jsou pro obživu nejdůležitější? **Pšenice, rýže, kukuřice**

Jaká nerostná surovina je nejdůležitější na světě? **Ropa**

Kde se těží? **Oblast Mexického zálivu, Perského zálivu, Severního moře, Rusko**